

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 190
din 04.10.2005

**despre aprobarea Metodologiei privind determinarea
tarifelor de tip binom de livrare a energiei electrice
consumatorilor finali**

Publicat : 21.10.2005 în Monitorul Oficial Nr. 139 art Nr : 458

În contextul liberalizării complete a pieței de energie electrică și reieșind din necesitatea ajustării cadrului legislativ și normativ al Republicii Moldova la cel european în domeniu prevăzută de Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană, conformării la principiile economiei de piață, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia privind determinarea tarifelor de tip binom de livrare a energiei electrice consumatorilor finali.
2. Aplicarea tarifelor de tip binom se va efectua treptat, pe etape stabilite ulterior de Consiliul de Administrație al ANRE, concomitent cu crearea condițiilor necesare pentru implementarea acestor tarife.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

al ANRE Nicolae Triboi

Anatol Burlacov

Chișinău, 4 octombrie 2005.

Nr. 194.

Aprobată
prin Hotărîrea Consiliului
de Administrație al ANRE
nr. 194 din 4 octombrie 2005

Metodologia
privind determinarea tarifelor de tip binom de livrare
a energiei electrice consumatorilor finali

I. Dispoziții generale

1.1. Metodologia privind determinarea tarifelor de tip binom de livrare a energiei electrice consumatorilor finali, numită în continuare Metodologie, este elaborată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și a Metodologiilor de determinare a tarifelor de livrare a energiei electrice de către întreprinderile de distribuție. Metodologia stabilește principiile și modul de calcul a tarifelor de livrare a energiei electrice consumatorilor în dependență de nivelul de tensiune a rețelelor electrice de distribuție la care instalația electrică a consumatorului este conectată, precum și de puterea contractată și energia consumată.

1.2. Mecanismul aplicat la determinarea tarifelor de tip binom de livrare a energiei electrice se bazează pe următoarele principii:

- consumatorii trebuie să suporte costul real legat de achiziționarea, transportarea, distribuția și furnizarea energiei electrice până la nivelul de tensiune a rețelelor la care sînt conectate instalațiile electrice ale consumatorului;
- sistemul de determinare a tarifelor este orientat astfel, ca consumatorii de energie electrică să fie cointeresați în utilizarea eficientă a puterii contractate;
- aplicarea tarifelor de tip binom va asigura acoperirea tuturor costurilor întreprinderii de distribuție în aceeași măsură ca și în cazul aplicării tarifului de tip monom;
- la aplicarea tarifelor de tip binom se va ține cont de necesitatea eliminării treptate a subvențiilor pe nivel de tensiune și categorii de consumatori;
- tarifele de tip binom se aplică pentru toate nivelele de tensiune a rețelelor de distribuție.

1.3. Prezenta Metodologie se aplică de toți titularii de licență la distribuția și furnizarea energiei electrice la tarife reglementate.

II. Principii aplicate la determinarea tarifelor

2.1. Tarifele de tip binom de livrare a energiei electrice se determină în dependență de nivelul de tensiune "z" a rețelelor de distribuție la care este conectată instalația electrică a consumatorului, precum și în dependență de puterea contractată și energia electrică consumată.

Pentru determinarea tarifelor se disting trei nivele de tensiune:

- ? înaltă tensiune "ÎT", corespunzătoare 35-110 kV;
- ? medie tensiune "MT", corespunzătoare 6-10 kV;
- ? joasă tensiune "JT", corespunzătoare 0,4 kV și mai jos.

2.2. Tarifele de tip binom cuprind:

- ? tariful pentru energia electrică consumată - BEC_z ;
- ? tariful pentru puterea contractată - BEP_z .

Tariful pentru energia electrică consumată reflectă cheltuielile aferente achiziționării și transportării energiei electrice, pierderile admise de energie în rețelele de transport și distribuție, alte costuri de distribuție (O_{DC}), conform Metodologiilor de determinare a tarifelor la energia electrică livrată de întreprinderile de distribuție.

Tariful pentru puterea contractată reflectă costurile de distribuție aferente dezvoltării, întreținerii, reparației și exploatării utilajului și instalațiilor de distribuție.

2.3. La determinarea tarifelor de tip binom se va lua ca bază tariful mediu de tip monom, și respectiv, parametrii și elementele de costuri luate în calcul la stabilirea acestuia de către ANRE, conform Metodologiilor de determinare a tarifelor la energia electrică livrată de întreprinderile de distribuție.

2.4. Devierile financiare obținute în anul tarifar precedent se includ în tariful pentru energia electrică consumată sau în tariful pentru puterea contractată în dependență de factorii care au cauzat acumularea acestora (cheltuielile aferente achiziționării și transportării energiei electrice sau costurile de distribuție aferente dezvoltării, întreținerii, reparației și exploatării utilajului și instalațiilor de distribuție).

Venitul de la aplicarea tarifelor de tip binom trebuie să corespundă venitului realizat din aplicarea tarifului mediu de tip monom.

Astfel,

$$V_t = V_{it} + V_{mt} + V_{jt}, \text{ unde:}$$

V_t - venitul total al întreprinderii de la livrarea energiei electrice tuturor consumatorilor, stabilit de ANRE conform Metodologiilor tarifare;

V_{it} , V_{mt} , V_{jt} - venitul întreprinderii de la livrarea energiei electrice la tarife de tip binom pentru nivelele respective de tensiune a rețelelor.

2.5. Puterea contractată pe nivel de tensiune se determină în baza contractelor de furnizare a energiei electrice încheiate cu consumatorii. Valoarea puterii contractate va rămîne în vigoare pe

o perioadă nu mai mică de un an calendaristic.

2.6. Volumul energiei electrice livrate (facturate) pe nivel de tensiune se determină în baza volumelor de energie real livrate în anul precedent, cu luarea în considerație a modificărilor preconizate în consumul de energie în anul de stabilire a tarifelor.

2.7. Nivelul consumului tehnologic de energie electrică admis în rețelele de distribuție pe nivele de tensiune se determină în baza consumului tehnologic normat total de energie, repartizat proporțional pe nivelele de tensiune în baza consumului real, calculat conform prevederilor Metodologiei de calculare a consumului tehnologic, aprobate de ANRE. Toți consumatorii achită partea consumului tehnologic admis, venit pînă la nivelul de tensiune la care sînt conectate instalațiile electrice ale acestora. Pierderile comerciale admise se repartizează tuturor consumatorilor proporțional volumului consumului de energie.

2.8. Costurile aferente întreținerii și exploatării rețelelor electrice de distribuție (CID+ODC) se repartizează pe nivel de tensiune proporțional valorii de bilanț a mijloacelor fixe.

2.9. Alte costuri (OtDC) se repartizează proporțional energiei consumate, adică se aplică unul și același cost unitar pentru toți consumatorii, indiferent de nivelul de tensiune la care instalațiile electrice ale acestora sînt conectate.

III. Determinarea tarifelor

3.1. Tariful pentru energia electrică consumată (BEC_z) se determină conform formulei:

$$BEC_z = CTe_z \cdot \varphi F_c + CUG_z, \text{ unde:}$$

BEC_z - tariful pentru energia electrică consumată de consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la nivelul de tensiune "z";

CTe_z - prețul unitar admis de achiziție și transport (cu pierderi tehnologice) a energiei electrice furnizate consumatorilor instalațiile cărora sînt conectate la nivelul de tensiune "z", bani/kWh, care se determină conform formulei:

$$CTe_{jt} = (RCe_j + TF) \cdot \varphi F_{jt} \cdot \varphi F_{mt} \cdot \varphi F_{it},$$

$$CTe_{mt} = (RCe_j + TF) \cdot \varphi F_{mt} \cdot \varphi F_{it},$$

$$CTe_{it} = (RCe_j + TF) \cdot \varphi F_{it}, \text{ unde:}$$

RCe_j - costul mediu unitar admis pentru procurarea energiei electrice de întreprinderile de distribuție la punctul de delimitare al unităților de transport și distribuție, admis de ANRE la calcularea tarifului mediu de livrare a energiei electrice;

TF - tariful pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobat de ANRE;

F_{jt} , F_{mt} , F_{it} - coeficienții de reflecție a consumului tehnologic de energie electrică admis, aferent nivelului de tensiune "z", care se determină conform formulei:

$$F_z = 1 / (1 - TL_z), \text{ unde:}$$

TL_z - procentul consumului tehnologic de energie electrică, aferent nivelului de tensiune "z", %;

F_c - coeficient de reflecție a pierderilor comerciale totale de energie electrică admise. Prin acest coeficient se asigură repartizarea acestor pierderi proporțional consumului de energie electrică a oricărui consumator, care se determină conform formulei:

$$F_c = CTE / CTE_t, \text{ unde:}$$

CTE - cheltuielile totale admise pentru achiziționarea și transportarea energiei electrice, care includ pierderile totale de energie electrică admise în rețeaua de distribuție, lei:

$$CTE = RCe + TF / (1 - LD / 100) \cdot El, \text{ unde:}$$

- LD - pierderile totale de energie electrică admise în rețelele de distribuție, conform Metodologiilor tarifare, %;

- El - volumul energiei electrice livrate (facturate), la toate nivelele de tensiune, kWh.

CTE_t - cheltuielile totale admise pentru achiziționarea și transportarea energiei electrice, care includ doar consumul tehnologic de energie electrică în rețeaua de distribuție, în lei, care se calculează după formula:

$$CTE_t = CTe_{jt} \cdot \varphi El_{jt} + CTe_{mt} \cdot \varphi El_{mt} + CTe_{it} \cdot \varphi El_{it}, \text{ unde:}$$

El_{jt} , El_{mt} , El_{it} - energia electrică livrată (facturată) consumatorilor, instalațiile cărora sînt conectate la nivelul respectiv de tensiune, kWh.

CUG - cheltuielile unitare ale altor costuri (O_tDC), aplicate în egală măsură pentru toți consumatorii, indiferent de categoria și nivelul de tensiune a rețelelor electrice la care sînt conectate instalațiile electrice ale consumatorului. Valoarea CUG se determină conform relației:

$$CUG = O_tDC/El, \text{ unde:}$$

O_tDC - cheltuielile aferente altor costuri de distribuție, conform Metodologiilor tarifare (cheltuielile comerciale, cheltuielile ce țin de fondul de rulment, cheltuielile generale și administrative, impozite și taxe), lei.

3.2. În cazul cînd instalațiile electrice ale consumatorului sînt conectate direct la rețelele electrice de transport, iar procurările de energie electrică se efectuează de către întreprinderile de distribuție, tariful pentru energia electrică consumată (BEC) se determină conform formulei:

$$BEC = (RC_e + TF) + CUG.$$

3.3. Tariful pentru puterea contractată (BEP_z), lei/kW lunar, se determină conform formulei: pentru consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la rețelele de tensiune înaltă:

$$BEP_{it} = CDR_{it},$$

pentru consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la rețelele de tensiune medie:

$$BEP_{mt} = (BEP_{it} + CDR_{mt}),$$

pentru consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la rețelele de joasă tensiune:

$$BEP_{jt} = (BEP_{mt} + CDR_{jt}), \text{ unde:}$$

CDR_z - costurile unitare RED pentru deservirea și întreținerea rețelelor de distribuție, aferente doar nivelului de tensiune "z", lei/kW lunar, care se determină conform relației:

pentru consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la rețelele de tensiune înaltă:

$$CDR_{it} = CD_{it}/(PC_{it} + PC_{mt} + PC_{jt}) \times 12,$$

pentru consumatorii instalațiile cărora sînt conectate la rețelele de tensiune medie:

$$CDR_{mt} = CD_{mt}/(PC_{mt} + PC_{jt}) \times 12,$$

pentru consumatorii instalațiile cărora sunt conectate la rețelele de joasă tensiune:

$$CDR_{jt} = CD_{jt}/PC_{jt} \times 12, \text{ unde:}$$

PC_z - puterea contractată de consumatori, instalațiile cărora sînt conectate la nivelul de tensiune "z", kW lunar.

CD_{it} , CD_{mt} , CD_{jt} - consumurile și cheltuielile pentru serviciul de distribuție, aferente nivelului de tensiune "z". Aceste consumuri și cheltuieli pe nivel de tensiune se determină proporțional valorii de bilanț a mijloacelor fixe ale întreprinderii, corespunzătoare nivelului de tensiune "z" (lei) și sînt determinate conform relațiilor:

pentru întreprinderile privatizate:

$$CD = CNR_z/CNR * (CID + ODC),$$

pentru întreprinderile de stat:

$$CD = CNR_z/CNR * (CA + ODC + R_{nj}), \text{ unde:}$$

CNR - valoarea de bilanț a mijloacelor fixe aferente rețelelor electrice de distribuție, lei;

CNR_z - valoarea de bilanț a mijloacelor fixe corespunzătoare nivelului de tensiune "z".

Repartizarea valorii de bilanț a mijloacelor fixe pe nivel de tensiune se efectuează astfel:

- la nivelul de înaltă tensiune se includ mijloacele fixe aferente rețelelor electrice de 110 kV și 35 kV;

- la nivelul de medie tensiune se includ mijloacele fixe aferente rețelelor electrice de 6 kV și 10 kV;

- la nivelul de joasă tensiune se includ mijloacele fixe aferente rețelelor electrice de 0,4 kV;

- mijloacele fixe ale întreprinderii de distribuție care prin natura lor nu pot fi împărțite conform principiilor menționate, se repartizează pe nivel de tensiune utilizînd drept bază de alocare structura mijloacelor fixe pe nivel de tensiune așa cum sînt definite mai sus.

CID, ODC, CA, R_{nj} - consumurile și cheltuielile, conform Metodologiilor de calculare a

tarifelor (cheltuielile de investiții atribuite activelor existente și costul de capital atribuit noilor investiții, cheltuielile de întreținere, reparație și exploatare a rețelelor electrice, uzura mijloacelor fixe aferente activității de distribuție, rentabilitatea (profitul) investițiilor noi efectuate).